

• Биз ва
жаҳон •

Олийжаноб ниятлар мадад бўлгай

зидли ва улар бизнинг асо-
социяси билан алоқадор
қилинганлар. Бу алоқадор-
ликнинг фақат расмий шаклда
эмас балки амалий фаоли-
ятга қўйилганлиги. Чунки, бу
Ўзбекистонга қўлаб деле-
гациялар тақдир этилди.
«Покистон — Ўзбекистон
иттифодий ва маданий мар-
каз» ва «Фукусима — Ўз-
бекистон маданий-иттифодий
алоқалар ассоциацияси»
(Япония) тақдироти бино-
ян ассоциациянинг делега-
цияларининг Покистон ва
Японияга ташириш мазму-
мули бўлди. Маданият
иттифодиди, тижорат соҳа-
лари бўлича бир-бирини
қўллаб-қувватлаётганлиги

(Давоми 2-бетда).

11 август куні Туркия Республикаси диний ишлари бошлиғи Меҳмет Нури Йилмас раҳбарлигидаги делегация аъзолари Тошкентга келди. Ўзбекистон Республикаси Назирлар Маҳкамаси ҳузуридаги диний ишлар қўмитаси билан учрашувида қўмита раиси Абдулгани Абдуллоев мамлакатимизда эътиқод амалиёти килинги борасида муношаириллатган хайрли ишларни раҳбарлик қилган ҳусусида сўзлади.

Туркиялик меҳмонлар сафар давомида Самарқанд, Бухоро, Термиз, Шерқистон қалъаи кадиймин шайхонаси, Қўзнӣ, мугулдӯр қадамжажоларни зиёрат қилдилар

ЯНГИ ДАВЛАД

Охангоров тумагини
Алишер Навоий номида қўй
тароқлики ижарачи ҳўжаликда
қўйчиллики равналантирини
қа катта зўтибор бериллоки
да. Чорва моллари парварши
қоний самияда ташишли этил
ғалиғили зўзига ташишли баш
сони тобора қўлайли бормоқ
да. Шу ҳисобига ўтган ярм
йил мобайнида давлатга 138
тоғна қўш топишрили. Эри
шлган бу ютуқларда ўз те
рида 340 қўш-қўй-қўз
қўйилли қилаётган қўпон
Одиг аҳдқовини ҳам са
монли улуши бор.

СУРАТДА: (ўнгдан) қўпон О.
аҳдқов; ижарачи ҳўжалик раҳ
бар Нигмат Мамайтибқоқмо
отардаги ишлар билан ташиш
қўпон.

Р. НУРИДИДОНОВ олган сурат.

Тармоқда кўп йил ҳалол меҳнат қилгани, ишлаб чиқариш-
да юксак кўрсаткичларга эришгани ҳамда жамоат турмуши-
да фаол иштирок этгани учун қуйидагиларга Ўзбекистон
Республикасининг фахрий унвонлари берилсин:

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган транспорт ходими»

Позилов Шукр — Урта Осиё тамир йўли Тошкент вагон депосининг чилангари

Турдиқул Содиқон — Урта Осиё тамир йўли бухоро бўлими

дистанциясининг бош электро мейнги

Обидов Абдукарим Малов кочиб — Урта Осиё тамир йўли Ўзбекистон локомоти депосининг устаси

Тўйчиёв Абдулла Азизович — Урта Осиё тамир йўли Қарши бўлимининг бошлиғи

Қўядиғилар
Ўзбекистон
Республикасининг
Фахрий Ёрлиғи билан
мукофотланган:

Абдуллаев Раззоқберган —
Урта Осёё темир йўли Урганч
локомотив депосининг машини-
нисти

Исмолов Дехдонбой Соби-
рович — Урта Осёё темир
йўли Фарғона бўлими Қўқон
станциясининг поезд тўқинчи-
си

бўлимининг Самарқанд йў-
ли дистанцияси устаси

Чорнаев Эргаш Чориевич —
Урта Осёё темир йўли Тес-
ла миз сигнализация ва алоқа
дистанциясининг катта веле-
тромаваниги

Эржабеков Раҳматжон — Ул-

Кан Виктор Трофимович —

Коваленко Александр Анатольевич — Урта Осиё темир йўли Ховос электр таъминоти

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1993 йил 11 август

ШУНДАЙ ДЕЯ ЭЪЗОЗ-
лашларича бор. Умар-
али Қўшақова қўлида
сайқал толған мебеллар

ди. Тошкент «Файз» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Богдодаги таъриба меъары фабрикасида

каси маҳсулотларининг
бозори чаққон экан, бу
да Умаралининг ҳис-
саси катта.

ШАРБАТГА АНЛАНТИРИЛЯПТИ

САМАРҚАНД ТУМАНИ. Мева-сабзаотиин қай-
ва ишлаш корхонаси тула қувватга чқиди.

УЧ ПИЛ бурун хориждан ускуналар кел-
тирилиб ўрнатилиди ва корхонанинг биринчи
директори нига тушди. Шундан буён қириқил
тавом этарди. Яқинда сўнгги нўхша ҳам иш-
латилганда эди. Энди атрофдаги хўжаликлардан
тула 400 тонна помидор қабул қилиниб.

Томат, шербат айлантиришчиси. Корхона
биринчи оладиди сабаваот-мева ортан машина
ларининг йабдабта ҳузоқ тўртан қўлиши ҳам
қўрқам қопли.

ЯНГИ ДИКААР

1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 26

ЯКДИЛЛИК КУЧАЯВЕРСИН

Сессия ақинлашган сайин депутатнинг хузуур-ҳаулати муқоладин. Сессия ўртасида қилма йил қилдим, қандай яқинли яратдим, нималарга лғурдим, нималарга вақт жратолмадим! Сайловчиларнинг дарду таъшишларига дерик бўла оладим!

Саволу сўроқларнинг чекми ўқ.

Кайинги пайтада сайловчилар билан бот-бот кўришиб ўзимдан. Чоқона, маскан, қарнат жомаларида бўлиб ўзим. Зоро дундаёз аз дардини шитишдан муҳим, қиллик маҳ-ўқ. Бунга узок қиллик маҳ-ўқ феолатин, раббар бў-ўқ ичлаган келатлариди, олаверсе орак хасталиги билан тушдаде мизлибни тганиди яши бўлдим.

Бутун шу нарсани қониниш илден дила оламани, мезани-қиллашган кучма қолонна ошлми бўлганиди ҳам.

Тўқил сулағи қиссадорлик қирмаси Президентни бўлганида ҳам одамлар таъшиши билан яшадим. Биринчи бўлиб, жомавда меҳр-мурувза жамғармаси тузиб, ёрдами муқтоқ одамлар қелбиди йўл топишга ҳаракат қилдим. Сайло мезанида қил тидорли болалар учун сини тақшил этиш, улар тақини йўлга қўйдим. Президентни мизини қишлоқ ахлисини қилган сулағи дама табиғат билан таъминлаш тўғрисидаги фармони мақаллапар да иқросини топаётганлиги дан мамуниман.

Вақт бизни иурли қелла қам сари етатқалмоқда. Биз куларда биз бир-биримизни қанот бўлишимиз қерақор Юрбоғчимиз таъинлаётган ден бирлик, дамқорлик яшай куларда жуда-жуда зарур. Узбек улуси учун яқадилли дамқорликни қерақ. Мезан сессияда ана шу хислат ҳукмрон бўлишга ишонаман.

Тўғруйўлат ҲОШИМОВ,
Наманган тумани, Ўзбекистон ҳаёқ депутатиди.

Қонун лойиҳаси кўриб чиқилди

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ветеранлар ишлари ва ёшларга доир сиёсат қўмитасиди
«Фуқароларнинг пенсия таъминоти тўғрисида»ги
қонуни пойтахти юзидан чиқилди.

Хонхуриг вантда Узбекис-
тан Республикаси Худудиди
1990 йилнинг 15 майда
бозор қилинган СССРда
қароқорларнинг пенсия ва
пенсия тўғрисидаги СССР
қонуни амал қилиб туриб-
ди.

Гарчида шубҳа қонуни
256 йилда қабул қилинган
қонунидан афзал бўлса-да,
да ҳам талый камчилиги-
ни намзуд. Масалан, шу
законни талаб этилганни
но оширганлик ҳамда пен-
сия бир мунча кеҳроқ чиқ-
илдиқ учун рағбатлантириш
қибдорлар қўзда тутилма-
ди. Ўнг қонуни лоийҳа-
ни ишлаб чиқишда бу ва
қунига ўхшаш жуда кўп чи-
қилдиқларга эътибор берил-
ди.

Лоийҳа Узбекис-тан Рес-
публикаси Конституцияси-
нинг ҳамда бозор муноса-
батларининг талабларини
қисобан олган ҳолда ишлаб
чиқарган. Бинобарин, Кон-
ституциянинг 39-моддасида
(ар ким қаригадан... иж-
тимоий таъминот олиш ҳу-
қуқига) ағлаб на Пейсия
қилдиқларга қўйилган та-
риқиллик учун зарур э-
кам миқдордан оз бўлдиқ
мумкин эмас», деб қўйил-
ган.

Ана шунга асосланган
ҳолда давлат меҳнатга ла-
қатсиз бўлган барча фуқу-
роларга тириқчилик учун
зарур энг кам миқдордан
оз бўлмаган пенсиялар бе-
рилишни қағолатлайди.

Йилинишда шу масалага
масъул бўлган турли ва-
зирлиқлар ва идораларнинг
риҳбарлари қористлар
қилдиқ этди. Ўнгитимон
таъминот наари Б. Умур-
зақов йилиғаларга б
қонунининг аҳамияти ҳақид
сўзлаб, ана шу ҳуқуқсод
саволларга жаноб берди.

Қонуни лоийҳаси Оли
Кенгаш ўн учинчи сессия-
си кун тартибига ҳақол
этиладиған бўлди.

Ўз мухбиримиз

Позилов Шукур — Урта
Осиё тамир йўли Тошкент

Турдиқуллов Содиқжон —
Урта Осиё темир йўли Бухоро
булимининг бошлиғи

Қўяндағилар
Ўзбекистон

Тўйчиев Абдулла Азиз
Урта Осиё темир йўли
булимининг бошлиғи

Устинов Михаил Иванович
Урта Осиё темир йўли
булимининг бошлиғи

Республикасининг
 Фахрий аълиги билан
 мукофотлангани;
 Абдуллаев Раззоберган —
 Урта Осиё темир йўли Урганч
 локомotive депосининг маши-
 нисти
 Исмолов Даджонбек Собир-
 рович — Урта Осиё темир
 йўли Фарғона бўлими Кўкюн
 станциясининг поезд тузувчиси
 Йўлдошева Омонжон Сиди-
 қович — Урта Осиё темир
 йўли бошқалининг ўринбосари
 Кан Виктор Трофимович —
 Урта Осиё темир йўли Тош-
 кент тепловозларни таъмир-
 лаш заводининг синовчиси
 Коваленко Александр Ана-
 тольевич — Урта Осиё темир
 йўли Ховос электр таъминоти
 депосининг чилангари
 Фазиев Нишонбой —
 та Осиё темир йўли
 бўлимининг Самарканд
 дистанцияси устаси
 Чориев Эргаш Чорир-
 урта Осиё темир йў-
 лиз сигнализация ва
 дистанциясининг катта
 тромашиниги
 Эркабоев Раҳматжон —
 та Осиё темир йўли бў-
 лумли бошқалининг
 чи ўринбосари
 Кобиллов Мардон —
 Осиё темир йўли Фарғона
 бўлимининг молия бўли-
 миди
 Қўрбонов Маҳмуд —
 вич — Урта Осиё темир
 йўли
 Қарши вагон депосининг
 назоратчиси
 Ўзбекистон Республикасининг Президенти
 Тошкент шаҳри,
 1993 йил 11 август.

ШУНДАЙ дея зъ
лашпарича бор. Ум

вич—
аршин

вич—
Сир

BOKE

али қушақоқ қулақ
сайқал топған мебел
харидор кутиб қолла
ди. Тошкент «Файз»

Ур-
ухоро
йул

ич —
Төр-
өлөкө
злек-

— Ур-
огона
ирин.

Урта
а бү-
бош-

вазо-
йүлү
бош

ФАКТАР

лао чакырыш бир-
месиникин Богдода
тамриба мебель фаб-
каси махсулотлари
бозори чақкон экан,
да Умаралининг та-
саси катта.

ШАРБАТГА АЙЛАНТИРИЛЯПТ

САМАРҚАНД ТУМАНИ. Мева-сабзаотни ки-
га ишлаш корхонаси тўла қуваатга чиқди.
УЧ ПИЛ туруш хориждан ускуналар ки-
тирилиб ўрништирилди ва корхонанинг бири-
навбатли нига тушилди. Шундан буён қурил-
давом атарди. Йқинда сўнгги ишлар ҳам
ҳосилға етди. Энди атрофдаги ҳўжаликлари
қуниға 400 тонна помидор қабул қилип
томат, шарбатға айлантирилишти. Корх-
онини олднда сабзаот-мева ортан майпа
лариниг наibatда узок турип қолиши ҳ-
барҳам топди.

ЯНГИЛИКААР

Жаҳон 24 соат ичида

ЯНА ЖУРНАЛИСТ ҲАЛОҚ БУЛДИ

Душанба кунн грузин-абхаз мошароси ҳудуддаги ўз хизмат муваффақияти баърадан вақтда сўтуми телевидение репортёри Кукун Адания ҳалок бўлди.

У Абхазиядаги қуролини мошароси бошланганидан бундан нобуд бўлган тўққизинчи журналистдир.

МУОМАЛАДА ФАҚАТ МАНАТ

Озарбайжон Вазирилар Маҳалласи қўрсатмасига мувофиқ, 1 сентябрдан эътиборан республикада барча тўловлар фақат миллий валюта — манатда амалга оширилади.

Ҳужжатда таъкидланишича, бу нақд пул билан ва нақд пулсиз амалга ошириладиган ҳисоб-китоблар, иш ҳақи тўловларидаги мураккабликларга чек қўйди. 1 сентябрга қадар Россия рубли ҳам ишлатилиб туради.

УКРАИНАГА ҚАРШИН ЧОРАЛАР

Халқаро савдо бўйича АҚШ ҳукумат комиссияси Украинани юксан даражада бойикланган уранин арзон нархларда сотишда айбоб, бу мамлакатга қаршн чоралар белгиледи.

Жаҳондаги имкониятлар даражасида иш қилиш лозимдир. Ҳар қалай ўзимизда бор имкониятдан тўлиқ фойдалансан, беришган руҳини ушол қилмасан, имонини кимлиги, нишоллода яқин келажакда илмий-техника соҳасида тайёрлаган махсуслотларимиз жаҳон бозорларида рақобатлаша олади.

Иккинчидан эса, жаҳон талаблари ривожланиш орқали қолган: ахборотлаштириш, митти жараёни техниккалар, алоқа, автомобилсозлик, қазни ва қайта ишлаш жихозлари технологияси соҳаларини тезла янги босқичда ривожланишини йўлга қўйиш лозим.

Булар энг биринчи галдаги вазифаларимиздир. Уларни аъло даражада урдалаш учун, ишни хозирги талаблар даражасида давом эттириш, банкларни бу борадаги ишларга тўлиқ жалб этиш лозим. Чунки, бу олиш келар бизда хозир банклар ўз сармояларидан ташкилотларга, иттифоқ қарзлар беришга тўла қўнқолмаяптилар. Ахир банклар бу ишда рақобатчи ёки фойдали қарз берувчи сифатида қатнашишлари мумкинми? Лекин, хозирча бу имкониятлар бой берилмапти.

Бу каби муаммоларни ҳал этиш учун Илмий-техника давлат комитети, Олий аттестация комиссияси, Фанлар академияси, Қишлоқ ҳўжалик фанлари академияси, қатор вазирилар, идора ва концернлар ишга бўлган талабни янада кучайтириши керак.

Фан ва техника соҳасини тубдан ўзгартиришнинг яна бир зарурати, бу жумҳурият иқтисодий-иқтисодий тараққиётини амаллаш учун умумий жараёнида ақраас қисмин бўлган даяр талабга ҳамиша тайёр туришликдир. Президентимиз Ислам Каримов Ўзбекистоннинг янгилашни йўли ва тараққиётини белгилаб берав эканлар, бундай дейдилар: «Тараққиётда бошқалардан ўзиб кетмай туриб, муваффақиятларга эришиб бўлмаслигини одамлар онгда чуқур шакллантирмасдан, уларда бу ҳақда тасаввур ҳосил қилмасдан, Ўзбекистон келажакни ва унинг муваққиллигини тўлиқ таъминлаб бўлмайди».

Тўхтаунла РИСКИБ. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фан, таълим ва иқтисодий муаммолар масалалари бўйича Давлат маслаҳатчиси.

ақрболарини топиш каби масалаларга кўпроқ аҳамият бериларди. Бу ишлар ҳам ўз даври учун зарур эди. Энди замон ўзгарди, талаб бошқача, мамлакатимиз ҳаётининг мазмунини ўзгача. Бу ҳол хориждаги ватандошлар билан ишларини яхшилашни талаб этади.

Ҳозирги кунимизнинг талабларига кўра четдаги ватандошларимиз билан алоқаларда маърифий масалаларга кўпроқ эътибор қилиш зарур. Уларга тилимиз боилиқларини сақлаб қолишда, урф-одатларимизнинг равио-ранглигини етказиб беришда, қадриятларимиз бебаҳани бўлган баҳраманд этишда ёрдам бериш, лозим.

Ватандошлар билан алоқа қилишни шахсан менга мўқаддас иш деб биламан. Бу ишларни ўша ватандошларимиз руҳини ҳисобга олган ҳолда бажариш даркор.

Хозир ватандошларнинг хориждаги қўллаб маданий марказларида Ўзбекистон ҳақида турли маълумотномалар, ўзга қўлнамалар ва дарслиқларни юбориб турибмиз. «Ойдин» газетаси, «Ўзбекистон» журналин ҳам етказиб бериляпти. Наврўз, Қўрбон ҳайитлари арафаларида дуненинг 20 га яқин мамлакатларида истиқомат қилаётган кўп ватандошларимизга байрам табриғи йўллаяпмиз. Бу ишлар, албатта, ёмон эмас. Лекин бу соҳадан фойдалигини тубдан яхшилаш ва тақомиллаштириш зарурлигини ҳам сезаяптим. Бундан ташқари республикамиз истиқлолини мустақкамлашда, унинг иқтисодий кудратини оширишда ватандошлар кўмагини қўйиш йўллари излаш лозим.

Хуллас, республикамиз истиқлолини чет эл жамоатчилигига етказиш борасида бир муноша ишлар иилиди, қилинаптир. Албатта, буларнинг барчаси ҳам биз йўлаган ва истаган даражада эмас. Ҳато ва камчиликларимиз кам эмас. Қайси бир ишни олдига олиб, қайси бирини кейинроқ бажаришнинг мезонини ҳам тўла шаклланиши керак. Бундай қўсурулар ҳар бир янги даврга табиийдир, деб ўзимизни юпатган кам бўлмас. Ҳар қалай, илмимизнинг кемтик жоилари борлиги аниқ, улар қанчалик тез тузалса, шунча яхши.

Лекин, бир нарсани айтиш жоиздирки, республикамизнинг халқаро маданий алоқалар бўғини иқтисодий-иқтисодий бўғини кичида халқаро ҳамкорлигини кенг йўлга чиқди. Истиқболда режаларимиз мўл, ишларимизнинг кўламин кенг. Бу олижанон ниятларни, савоб ишларни юзага эришишда истиқлолнинг ўзи мадад бўлган!

технологияси, ўсимликлар ривожини тезлатувчи «степранил» стимуляторини ишлаб чиқиш, саноат чиндилари таркибидagi зарарли нарсаларни аниқлаш, ҳар бир ҳаётнинг ишлаб чиқиш, қанд жўҳоридан суюқ ва қаттиқ эқили олиш, ҳарорат қўрсаткичлари учун функционал керамика олиш технологиясини яратиш ва бошқа янги илмий кашфиётлар бор.

Жузўйи тадқиқотлар соҳасида ўтказилган ушбу лойиҳалар танлови республика келажати учун янги-янги илмий изланишларни рўбга чиқариши шубҳасиздир. Ушбу таълиғора 274 та илмий лойиҳа қўйилди. Улардан 49 тасини талаблар даражасида деган ҳулоса билан талаб олинди. Танловдан ўт-

ган ушбу ишлар бўйича, ижрочилар билан умумий ҳисобга 68,4 млн сўмлик шартномалар тузилди. Бундай кўрик-танловларнинг ўтказилиши жумҳуриятимиз ҳаётида муҳим янгиликлар яратилишига кенг йўл очиб, жаҳон талаблари даражасидаги янги-янги илмий изланишларни юзага чиқаришга олиб келади. Жумладан Самарқанд давлат дафтари учун томонидан тасвир этилган илмий лойиҳа, ишчилар қилиб келтириш мумкин. Бу иш қулашини тўзатиш ва тартибсиз физика-кимёвий муҳитда шаклланидига бағишланган. Бу иш физика фанидаги қатор аниқлаш саволларини ҳал этишга туртки бўлади деб ўйланган.

Жумҳурият Фанлар Академияси уруғчили институт томонидан тасвир этилган лойиҳа эса, ўсимликларнинг урчиғи борасидаги маълумотларни изланишларга бағишланган. Бу иш қишлоқ ҳўжалигида касалликларга чидамлигини аниқлаш, шунингдек табиатини муҳофаза қилиш ва қайта тиклаш имкониятига эга бўлган тақдирлар бор. «Лидокан», «Газелидон» каби дорин-дармонлар, темир кунин ва саноат чиндиларини қайта ишлаш ва жорий

тадбирлар бўйича бир неча тақдирлар қабул қилинди: шу йил давомида республиканинг иқтисодий-иқтисодий алоқалар ва ташқи алоқалар фаолиятини давлат эътиборида қўллаб-қувватлаш тақдирлар қабул қилган эди. Бу муҳим ҳужжат тўғрисида илмий-техника соҳасидаги айрим фаолиятларнинг тўх-таб қилиш жараёнида барта-раф этилди. Биргина мисол келтириб ўтаман. 1992 йилнинг сентябидан то шу йилнинг март ойигача ташқи дунё билан алоқа қилиш 188 тақдирлар иттиёз тарқасида қўшимча даромад солиқларидан озод қилинди. Натигада ана шу муассасалар умумий ҳисобда 100 млн сўмдан ошиқроқ қўшимча даромадга эга бўлдilar.

Халқ ҳўжалиғи топиш-

нашлардан бўйича бир неча тақдирлар қабул қилинди: шу йил давомида республиканинг иқтисодий-иқтисодий алоқалар ва ташқи алоқалар фаолиятини давлат эътиборида қўллаб-қувватлаш тақдирлар қабул қилган эди. Бу муҳим ҳужжат тўғрисида илмий-техника соҳасидаги айрим фаолиятларнинг тўх-таб қилиш жараёнида барта-раф этилди. Биргина мисол келтириб ўтаман. 1992 йилнинг сентябидан то шу йилнинг март ойигача ташқи дунё билан алоқа қилиш 188 тақдирлар иттиёз тарқасида қўшимча даромад солиқларидан озод қилинди. Натигада ана шу муассасалар умумий ҳисобда 100 млн сўмдан ошиқроқ қўшимча даромадга эга бўлдilar.

Халқ ҳўжалиғи топиш-

нашлардан бўйича бир неча тақдирлар қабул қилинди: шу йил давомида республиканинг иқтисодий-иқтисодий алоқалар ва ташқи алоқалар фаолиятини давлат эътиборида қўллаб-қувватлаш тақдирлар қабул қилган эди. Бу муҳим ҳужжат тўғрисида илмий-техника соҳасидаги айрим фаолиятларнинг тўх-таб қилиш жараёнида барта-раф этилди. Биргина мисол келтириб ўтаман. 1992 йилнинг сентябидан то шу йилнинг март ойигача ташқи дунё билан алоқа қилиш 188 тақдирлар иттиёз тарқасида қўшимча даромад солиқларидан озод қилинди. Натигада ана шу муассасалар умумий ҳисобда 100 млн сўмдан ошиқроқ қўшимча даромадга эга бўлдilar.

Халқ ҳўжалиғи топиш-

КЕЛАЖАККА ҚАДАМ

(ДАВЛАТНИНГ ИЛМИЙ-ТЕХНИКА СИЕСАТИ)

Доний равишда қабул қилинган эътил қарорлар, тақдирлар, бизга жумҳурият илмий-техника жараёнидаги иқтисодий ўзгаришларни сақлаб қолдиш имконини берди. Мамлакатимизнинг бугунги ва келажакдаги тараққиёти учун, хозир юксак ишбилармонлик, илмий-техника соҳасининг мустақил фаолиятини ташкил этиш, аниқ ва тўғри белгиланган мақсад сари дадил иттилош зарур. Бу илмий-техника соҳасини замонавий билим ва тақрибалар билан қайта қурулантириш деган гап. Ана шундангина фан-техникамизнинг келажакка қадамгадек равшан бўлади.

Япония, Германия, жумладан, Тайван, Жанубий Корея, Сингапур, Таяланд, Малайзия каби Шарқий Осиё мамлакатларининг бу соҳадаги тақрибалари шунинг кўрсатмоқдаси, илмий-техника сиесати соҳасида давлатнинг аниқ бошқарувисиз (айниқса, илм-фанни унинг иқтисодий-иқтисодий ривожланиш асосларидан маънафатдор бўлган шартнома) қўз-ланган мақсадга эришиб бўлмайди.

Ана шундай жаҳон та-раққиётига эришган давлатлар тақрибаларидан келиб чиққан ҳолда, Ўзбекистонимизда 1993 йили ушбу йў-

рилларини бир йилдан ошқ бўлмаган вақт ичида бажариш имкониятига эга, шунингдек, келажакга бор бўлган асосий изланишларнинг танлови лойиҳалари асосида, моддий таъминотини қарорлаш-лайдиган устурумин жорий этиш (1993 йилда фан соҳаси таъминоти умумий ҳисобининг 20 фоизи атрофида).

Ана шу тақдирларга кўра, танловга амалий изла-нишларга тааллуқли 772 та лойиҳа топирилди. Ҳар таомнама тақдирлардан сўнг улардан фақат 147 та лойиҳа қабул этилиб, 294,1 млн сўм маблаг ажратилди (ҳеч қандай шартларисиз).

Танловдан муваффақият-ли ўтиб, ишлаб чиқаришга жорий этилган лойиҳалар орасида табиий асбоб-ускуналар, касалиқини аниқлаш ва даволаш ускуналари, қишлоқ ҳўжалиғини мутта-син ривожлантириш техно-логияси, қишлоқ ҳўжалик махсуслотларини қайта иш-лаш жихозлари, электр қув-ватини тежайдиган асбоб-лар, шунингдек табиатини муҳофаза қилиш ва қайта тиклаш имкониятига эга бўлган тақдирлар бор. «Лидокан», «Газелидон» каби дорин-дармонлар, темир кунин ва саноат чиндиларини қайта ишлаш ва жорий

тадбирлар бўйича бир неча тақдирлар қабул қилинди: шу йил давомида республиканинг иқтисодий-иқтисодий алоқалар ва ташқи алоқалар фаолиятини давлат эътиборида қўллаб-қувватлаш тақдирлар қабул қилган эди. Бу муҳим ҳужжат тўғрисида илмий-техника соҳасидаги айрим фаолиятларнинг тўх-таб қилиш жараёнида барта-раф этилди. Биргина мисол келтириб ўтаман. 1992 йилнинг сентябидан то шу йилнинг март ойигача ташқи дунё билан алоқа қилиш 188 тақдирлар иттиёз тарқасида қўшимча даромад солиқларидан озод қилинди. Натигада ана шу муассасалар умумий ҳисобда 100 млн сўмдан ошиқроқ қўшимча даромадга эга бўлдilar.

ОЛИЙЖАНОБ МЯТЛАР МАДАД БЎЛГАЙ

Шу йилнинг охиригача Покистонда Ўзбек адиблари жамияти тўпламининг ўр-ду тилида нашр этилиши ҳам кўзда тутилган.

«Хиндистон — Ўзбекистон» маданий ҳамкорлик ва дўстлик алоқалари жамия-ти сентябр ойида рес-публикамиз мустақиллиги-нинг иккинчи йиллиғига ба-ғишланган тақдир ўтказиш ниятини билдирган. Бу тақдирда «Ўзбекистон — Хиндистон» жамияти деле-гацияси қатнашиши мўл-жалланмоқда. Умуман биз-даги маълумотларга қа-раганда дуненинг 25 га яқин мамлакатда респу-бликамиз мустақиллигининг иккинчи йиллиғига бағишлан-ган жамоатчилик тақдир-лари ўтказилади.

Мустақиллик байрами мўносидаги давлат респу-бликамизда, шунингдек Мос-ква шаҳрида ва мустақил-ликнинг республикадада иқтисодий-маданий тақдир-лари ўтказиш мўлжаллан-ган. Масалан, Москва шаҳ-рида истиқомат қилаётган ҳамюртлар билан бўлади-ган учрашув нечасига тай-ёргарлик қўриаяпти. Бу уч-рашувни Ўзбекистоннинг Россия Федерациясидаги эл-чихонаси билан биргаликда ўтказамиз. СССР тарқал-гандан сўнг мосқовлик ўа-беклар ўз-ўзидан хорижий ҳўдухда яшовчи кишилар-га айланиб қолдилар. Шунга кўра улар Москва-да ўзбеклар жамиятини тў-з-ганлар. Ўзбеклар миллий маданиятини, она тили, урф-одатларимизни сақлаб қо-лиш чораларини қўрияти-ди. Бу масалаларда биз-нинг ёрдамчи жуда ҳам зарур. Учрашувда ана шу масалаларни ҳам таллош-ди. Август ойининг охиридада ж-са Тошкентда таълим олаётган натадон-ш талабалар билан истиқло-лга бағишланган кеча ўт-казамиз.

Миллий ассоциациянинг наشري — «Ўзбекистон — Контакт» журналин ва «Ой-дин» газетаси саҳифалари-ни қайта ишлаш ва жорий тақдирлар бўйича бир неча тақдирлар қабул қилинди: шу йил давомида республиканинг иқтисодий-иқтисодий алоқалар ва ташқи алоқалар фаолиятини давлат эътиборида қўллаб-қувватлаш тақдирлар қабул қилган эди. Бу муҳим ҳужжат тўғрисида илмий-техника соҳасидаги айрим фаолиятларнинг тўх-таб қилиш жараёнида барта-раф этилди. Биргина мисол келтириб ўтаман. 1992 йилнинг сентябидан то шу йилнинг март ойигача ташқи дунё билан алоқа қилиш 188 тақдирлар иттиёз тарқасида қўшимча даромад солиқларидан озод қилинди. Натигада ана шу муассасалар умумий ҳисобда 100 млн сўмдан ошиқроқ қўшимча даромадга эга бўлдilar.

Ўзбекистоннинг келажакда тараққиёт этган давлат даражасига кўтарилишида, жамиятимизнинг ҳар бир соҳаси, айниқса фан ва таълим борасида қилинма-ган бугунги ишлар муҳим аҳамият касб этади.

«Правда Востока» рўзно-масининг шу йил 86-сонига (24.07.93 й.) чоп этилган С. Фотиҳовнинг «Заявита с новой силой» номида мақо-ла-си асосида ҳам шу фикрлар жамланган. Умуман олган-да, муаллиф жумҳурият фан-и соҳасида ярим ил даво-мида олиб боришган ишлар натижасини тўғри баҳола-ган. Лекин мавжуд маъна-вий барқарорлиқни сақлаш, келажакда уни ривожланти-риш борасида қабул қилин-ган чора-тақдирлар юзани ерилган.

Хозир Ўзбекистоннинг давлат мустақиллигини яна-да мустақамлаш, иқтисоди-ётини қайта тиклаш жабҳа-си-да энг асосий нарсас, давлат-нинг хусусий фан-техника сиесатини ишлаб чиқиш ва амалга оширишдир. Бундай сиесатини жорий этишдан асосий мақсад эса, хозир-ча келажакда халқимизнинг ҳаётини заруратларини тўлиқ таъминлаш ҳамда Ўзбеки-стонимизчи ривожланган дав-латлар каторига олиб чи-қишдан иборатдир. Билим ва касб маҳоратларини оши-риш, янги техника ва техно-логияларни ишлаб чиқаришга жорий этиш, қўйини жамиятимизнинг барча соҳа-ларида амалга оширилайтган янгилашни жараёнида уш-бу мақсадни муваффақият-ли амалга оширишга қарат-тилган.

Шуқрлар бўлсинки, биз-дан олдинги авлод Ўзбеки-стоннинг маънавий ҳаёти-да бир қанча ибратли ишларни амалга ошириб кетган. Буг-ун фаолият қўрсатаётган 144 та илмий тақдирлар доргоҳлари, 57 та олий ўқи-у юрти, ўнлаб лойиҳа-инишоот ва технология бўлиналари ўтган авлодининг қайри меҳ-натлари самарасидир. Бун-дан ташқари хозир бизда пахта уруғчилиғи, матема-тика, ўсимликлар кимёси, биоорганик кимё, қаттиқ жисмлар ва материалшўнос-лик физикаси, элементар заррачалар физикаси, геоло-гия ва минералогия, маши-носозлик каби соҳаларда жаҳон талабларига жавоб бера оладиган даражада ўзи-га хос мактаб яратилган. Еки яна бир мисол, Мойда-надаги (Китоб) «Кўш» ил-мий ишлаб чиқариш маж-му-си ва фазони қузатиш бўлиминини олайлик. Бу жаҳон тақрибаларига ягона

(Давоми. 1-бетда).

Ана шу мақсадда мил-лий ассоциация делегация-сининг яқинда Японияга қилган сафари, бизнинг назаримизда унутили бўл-ди. Ўзбекистон жамоатчи-лиғи япон жамоатчилиғи билан анча йиллардан бе-ри алоқа қилиб келади. Мустақиллик шароитида бу алоқаларнинг доираси тор-лик қилиб қолди. Шу бис махсус Фукусима — Ўзе-бекистон маданий-иқтисодий алоқалар ассоциацияси ту-зиладиган бўлди. Бизнинг делегациянинг Японияга тақдир қилинишидан мақ-сад ана шу Фукусима — Ўзбекистон маданий-иқтисодий алоқалар ассо-циациясининг таъсис конфе-ренциясида иштирок этиш ва ўзаро ҳамкорлик ҳақи-да битим имзолаш эди. Янги ассоциациянинг таъ-сис конференцияси Фуку-сима саройида бўлиб ўтди. Шу ерда иккала ассоциа-ция ўртасида ҳамкорлик бўйича битим имзоланди.

Конференциядан ташқари Ўзбекистон мустақил-лиғига бағишланган иккинчи кунлик симпозиум ҳам ўтказилди. Мустақил Ўзе-бекистоннинг ташкил топи-ши ва ривожланиш олим-лари, ҳўрматли Президенти Ислам Каримов олиб бораётган ички ва ташқи сиесат ҳақида, республика-мизнинг хорижий мамла-катлар билан, шу жумла-дан Япония билан ўзаро ҳамкорлик соҳасида амалга ошираётган ишлар хусуси-да, иккала ассоциация ўр-тасидаги ҳамкорлиқнинг келажак режалари ҳақида йиғилганларга сўзлаб бер-ди. Шунинг айтиш зарури-и, Президентимиз Ислам Каримовнинг республика муста-қиллигида эълон қилинган бир неча мақолалари топи-тига таржима этилиб, симпозиум каттақилирига тарқатилди. Бу ҳол симпо-зиум маънасини гойа кўта-риб юборди. Ўзбекистон ҳақидаги тасаввурини яна-да тинчлантирди.

Биродарлашган шаҳар-лар ҳаракати йўли билан Бухородан адиия ва тиб-биёт ҳодимларидан иборат делегация АҚШнинг Сан-та-Фе шаҳрига қилган са-фар ҳам республика муста-қиллигини тарғиб қилиш мақсадида уюштирилди. Делегация аъзолари Ўзе-бекистонда соғлиқни сақлаш, ҳўкумини муҳофаза қилиш борасида амалга оширила-ётган ишлар ҳақида маъ-рузалар қилдилар, америка-лик наасоблар билан тақриба алмашдилар.

Ўзбекистон — Ўзбекистон маданий ва иқтисодий мар-кази рақбарияти билан келишувга бйноан Поки-стоннинг Ладор шаҳрида сентябр ойида Ўзбеки-стон мустақиллигига ба-ғишланган тақдирлар ўтқа-ниш бўйича тақрибалар ишлари олиб борилмақда.

УШБУ МАСАЛА ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДАГИ ИГИЛИШДА МУҲОКАМА ЭТИЛГАН ЭДИ.

ОСОЙИШТА ҲАЁТ, ТИНЧ МЕҲНАТ ШАРОИТИ УЧУН РАҲМАТ

Президентимиз И. А. Каримов иқтисодий ислохот-ларнинг амалга оширили-ши ва халқ ҳўжалиғи тар-моқларининг 1993 йил би-ринчи ярми якуналарига оид сўзлаган маърузасида биз-нинг Тошкент қишлоқ ҳў-жалик машинасозлиғи иш-лаб чиқариш бирылмаси ҳақида, тўғриронг, биз иш-лаб чиқараётган пахта те-риш машиналарининг жа-ҳон бозорига кўпроқ соти-лиши мумкинлиғи тўғриси-да фикр билдирдилар. Биз, қорхона меҳнаткашлари бундан мамнуимиз.

Бирлашамизда 50 га яқин миллат вакиллари меҳнат қилади. Ўзим жа-моа билан бир сафда туриб ишлаётганим ва уларнинг вакили бўлганим учун ҳам ишчи-хизматчиларнинг орау-умидлари менга аён-ди. Ишчи бугунгидан эртага яхшироқ ишлайди, хозирги ишчи бир шароитда кел-ажакка, эртанги куннинг пороқ бўлишига ишчи-лар қарасан меҳнат қи-лиш учун кўп нарсаси кер-акми? Ҳа. У мунтазам иш билан таъминланса, уну-ми меҳнат қилиши учун етарли шарт-шароит я-ратилса, малакаси, иш-чининг сифатида қараб мо-д-дий рағбатлантирилса, эр-тага бугунгидан ҳам кўпроқ унумдорликка эришад.

Унуми меҳнат қили-шини яна бир омил — я-нигича иш юрти билан, Ватан равақи, халқ ма-нафаати йўлида фидойилик қила оладиган рақбарлар-га боғлиқ.

Президентимиз рақбарли-гидан ҳўкумат ва Олий Кенгаш олиб бораётган ич-ки ташқи сиесат ҳам-да давлат бошқаруви ти-зи-мида амалга оширила-ётган ислохотлар ҳақида ишчи ва хизматчилар фик-рини шундай: хозирги пайтда Ватанимиздаги тинчлик ва осойишталик, Ўзбекистон-нинг эртанги кунини равақи учун меҳнат қилишга ша-роит яратиб бериладиган-дан мамнуимиз. Бу нарсаси бевосита мамлакатимизда олиб борилаётган сиесат-нинг ва бошқариш усули-нинг тўғрилигини исбот-лайди.

Наим ТУВАЛОВ, «Ташкент» ишлаб чиқариш бирылмаси-нинг бош устаси, Ўзе-бекистон халқ ноиб.

— Бундай вазиятда серб марказини қўмондонлигини Босниядаги НАТО қўмла-ри-га қарши иттиқом зарбалари беришдан тўхтатиб қолишга меннинг қўлим етмаса ке-рак. Урушининг ёйилиши оқи-батида вазиятни бутунлай назорат қилиб бўлмай қола-ди».

ПОКИСТОННИНГ «ЯОНА ХИМО ВОСИТАСИ»

Хиндистоннинг ПТИ ва-борот маҳамаси ҳазарига қараганда, Покистоннинг ўтти даври ҳўкумати рақ-бар И. Каримов Ислам-обода журналистлар бил-ан сўзбаша АҚШ ҳарбий-иқтисодий ёрдам бермай қўйган. Покистон / жуда «иқтисодий» қолганини айтган.

Покистон ўз хавфсизли-гини таъминлашнинг «Яона воситаси» адро қуролидир, деб ҳисобламқда.

«ЖАННАТ»ГА ШОШИЛМАНГ

Иккинчи йил аъло сойиб СССРдан Исронга келган-лар кескин руҳий безовта-лик ҳис этмоқда.

МДХдан келган аҳудий-ларнинг сионистик аюкума-нини ташаббусига кўра ўтқа-зилган тақдиротлар ана шун-дан дарак берди.

«Тарихий ватанга» кел-ганига уч ой тўғрлардан 8 фозингича руҳий бевосита-ликда мушбола бўлган бўл-са, у ерда иккинчи йилдан ор-тиқ яшаганларда бу қўрсат-ки 33 фозини ташкил эт-ди. «Тадқиқотлар 18 ашдан 60 ёшгача бўлган кишилар-да олиб борилади, дейди до-ктор И. Гилат. — агар ке-саларни қўшиб ҳисобласан, рақамлар янада қатори бў-ларди».

• Спорт. Спорт. Спорт.

КАСПАРОВ—ТОЖДОР, КАРПОВ ҲАМ... ЖАНОБ ФИШЕРЧИ?

СЕНТЯБРЬ ОИДА ШОХМОТ БУЙИЧА
БИРИН-КЕТИН ИККИТА ЖАХОН
ЧЕМПИОНАТИ БОШЛАНАДИ

МАЪЛУМКИ, шу йилнинг 26 февралда Г. Каспаров ва Н. Шорт ўзларининг янги Профессонал шохмот ассоциацияси (ПША)ни тузганликларини эълон қилишди, Халқаро шохмот федерацияси (ФИДЕ) таркибидан чиқиб кетган эди. Бунга жавобан ФИДЕ президенти Флоридо Кампоманес Каспаровни чемпионлиги, Шортни эса даъвогарлиги ҳуқуқларидан маҳрум этди. Бу билан ҳам қонлиқмай, «исёнчилар»ни халқаро гротмейстерларнинг рейтинг варақасидан ҳам ўчириб ташлади. Эндиликда Каспаров, Шорт ўзларининг «Таймс» чемпионатларини (хорижий ахборот воситалари бу ўйинни худди шундай деб аташмоқда — Н. Х.) Лондон шаҳрининг 1100 томошабини сиздира оладиган Саво театри биносиде ўтказишмоқчи. Олашмул қизиқиш билан кутилаётган бу ўйин 7 сентябрь кунини бошлаб, жаҳоннинг 52 мамлакатини ойна жаҳон орқали олиб кўрсатилади. Мукофот пули 2 миллион 500 минг доллар.

Иккинчи чемпионат ФИДЕ байроғи остида ўтказилиб, «Таймс»дан икки кун бурун, яъни 5 сентябрда Голландиянинг поштакда Амстердам шаҳрида бошланади. Иккинчи чемпионат боради бу ўйиннинг тенг яриши Оман сарлаида ўтказилган. «Бахлит тасодиқ» туфайли юзага келган бу жаҳон чемпионати ҳақида Н. Шорт ярим ҳазил шундай деганди: «Карпов ва Тимман мукофот пулларида маълум фозинини бизга беришлари керак, чунки улар бунга биз туфайлигина эришдилар». Бу биринчиликка саралаш ўйинларининг финалчилари Анатолий Карпов ва голландиялик Ян Тимман куч синашадиган

булишиди. Қояний тождор ҳамда даъвогарлар мавжудлигида улар яна битта жаҳон чемпионатини ўтказишдан уялиб ҳам ўтиришмади. Бу адолат юзасидан тўғри эмас. (Карповнинг 1975 йили америкалик жаҳон чемпиони Роберт Фишердан ўйинида тожини олгане сишер ҳамон ўзини тождор ҳисоблаб келади — Н. Х.). Ажаб эмас, уларни ўйиннинг ўзидан ҳам кўра уялиб «тиклиган» — 2 миллион 850 минг доллар кўпроқ қизиқтиратган бўлса.

Нима бўлганда ҳам, шохмот тарихида бир-бири билан сира мурсасага кела олмайдиган иккита гуруҳ вужудга келди. Сўзсиз, Каспаров — Шорт яратган ПШАнинг бюрократ ФИДЕдан афзаллиги томонлари унинг демократлашганлигида, гротмейстерлар манфаатини ҳимоялашда ва яқин келажакда кутилаётган катта маблағларнинг (Ахир, барча оммавий спорт ўйинларининг аллақачон профессионал мактабини олганликларини инобатга олсак, бу йўлнинг тўғри эканлиги шубҳа қолмайди Н. Х.).

Тўғри, бундан бир неча йил муқаддам ҳам, аниқроқ 1987 йилнинг 15 февралда Брюсселда Каспаров президентлигида Халқаро гротмейстерлар ассоциацияси (ГА) тузилганди. Бироқ, ўз таркибига 250 дан ортиқ гротмейстерларни бirlaштирган, умумий маблағ уч миллион доллардан ошиб кетган олти босқичли жаҳон Кубоғи ўйинлари уюштиришга олган бу ташкилот ФИДЕ билан охирикўрон бериш билан барбар экан.

— Саралаш ўйинларини қайта ўтказиб, кучли ўликдан жой олган шохмотчилар қаторига Карпов, Тимман ва Юсуповларни қирини финалчиларни ташлаш, сўнг улар ўртасида жаҳон биринчилигини ўтказиш энг адолатли йўл, — деб тақлиф киритганди украинлик гротмейстер Ванич Иванчук ўзининг ФИДЕга йўллаган норозилик мактубида. Афсуски, унинг тақлифи инобатга олинмади.

Энди биз жаҳон миқёсига тарқалиб кетган бу жаҳон чемпионатини келиб чиқиш сабабларидан энг асосийларига қисқача тўхталиб ўтсак.

Жанжалнинг туб илдизлари Ф. Кампоманес ва А. Карпов ўртасидаги дустона туғунга бориб тақдирда. Маълумки, Карпов чемпионлиги қилган 1975—1985 йилларнинг 70 фозини Л. Брежнев бошқарган даврга тўғри келади. Карповнинг 1978 йили Бағио шаҳрида «қочоқ» В. Корчой устидан қозонган муҳим сиёсий ғалабаси уни афсонага айлантирган. Бош қотибнинг ўзи унга Мехнат Қизил Байроқ орденини тошпир-қилди, Карпов Совет шохмот мактабининг рамзига айланди-қолди. Унинг фазогир В. Севастиянов бошлиқ совети СССР шохмот федерациясига гаплари ўтар, ўзи ётирмаган шохмотчиларни зарур турнирларга юбортимай қўйиш ҳеч гап эмасди. Айни пайтда СССР шохмот федерацияси ФИДЕ Кенгашида етакчи роль ўйнади. Шунинг учун ҳам А. Карпов Ленинградда боқулик мактаб ўқувчиларида сеанс ўйинларини бера-ётди, 12 ёшли, спорт усталинига номзод бўлган Гаррининг қаттиқ қаршичилигига учраб, унинг номини иложи борида яширадиган бўлиб қолди. Демак, Карпов ўшанда илк бор шиддат билан ўсиб келаятган Каспаровдан кўраган ва ундан тездор қўтилиш пайига тушган. Бўлмаса, ўша пайтлари СССР шохмот федерациясининг Каспаровни турли найранглар билан

тасдиқлаб оларди. Шу сабаб Каспаров Ассоциациядан кетиб, бугунги кунда мутлақо мустақил бўлган ПШАни тузишга киришди.

Хўш, бу янги ташкилот ҳам ГА тақдирини тақирламайсина? Жаҳоннинг энг кучли шохмотчилари энди кимнинг ортидан бораркин? ПШАнинг ёни ФИДЕнинг? Каспаров ва Шортнинг ўзлари шохмот оламида туб бурлиш ясаганликларига шубҳа қилишмайди. Халқаро гротмейстерлар бўлса ҳозирча тарози палласига қараб туришди. Афтидан, қайси бирда кўпроқ пул тўлашса ўшанисиде дона суришмоқчи. Баъзиларнинг «ишталари» эса бундан ҳам зўр. Негаки, улар иккала гуруҳда ҳам ўйнайверишмоқчи. Лекин бунинг иложи бўлармикан? Каспаровни кўрага кўзи бўлмаган жаноб Кампоманес уни яққалаб қўлиши мақсадида ўз ўйинларини ҳойнаҳой ПШАда дона суришларини таъқиқлаб қўйди.

Бу ерда биз яна бир нарсани таъқиқлаб ўтмоқчимиз. Гап шундаки, жаҳоннинг жуда кўп гротмейстерлари ФИДЕ президенти Ф. Кампоманес олиб бораётган сийасатдан норозидирлар. Агар улар ПШАнинг «қўқилмаслигига» ишонча ҳосил қилсалар, шу кунинг ФИДЕни тарқ этишлари аниқ. Улар, ҳатто, Каспаров, Шорт «кетишга» жаҳон тожи учун Карпов ва Тимманларнинг беллашувларига спорт нуқтаи назаридан адолатли эмас деб қарамоқдалар. Уларнинг фикрича финал ўйинларида иштирок этган Артур Юсуповнинг «четда» қоллиб кетиши шохмот тили билан айтганда «Ферз»ни қўрон бериш билан барбар экан.

— Саралаш ўйинларини қайта ўтказиб, кучли ўликдан жой олган шохмотчилар қаторига Карпов, Тим-

ман ва Юсуповларни қирини финалчиларни ташлаш, сўнг улар ўртасида жаҳон биринчилигини ўтказиш энг адолатли йўл, — деб тақлиф киритганди украинлик гротмейстер Ванич Иванчук ўзининг ФИДЕга йўллаган норозилик мактубида. Афсуски, унинг тақлифи инобатга олинмади.

Энди биз жаҳон миқёсига тарқалиб кетган бу жаҳон чемпионатини келиб чиқиш сабабларидан энг асосийларига қисқача тўхталиб ўтсак.

Жанжалнинг туб илдизлари Ф. Кампоманес ва А. Карпов ўртасидаги дустона туғунга бориб тақдирда. Маълумки, Карпов чемпионлиги қилган 1975—1985 йилларнинг 70 фозини Л. Брежнев бошқарган даврга тўғри келади. Карповнинг 1978 йили Бағио шаҳрида «қочоқ» В. Корчой устидан қозонган муҳим сиёсий ғалабаси уни афсонага айлантирган. Бош қотибнинг ўзи унга Мехнат Қизил Байроқ орденини тошпир-қилди, Карпов Совет шохмот мактабининг рамзига айланди-қолди. Унинг фазогир В. Севастиянов бошлиқ совети СССР шохмот федерациясига гаплари ўтар, ўзи ётирмаган шохмотчиларни зарур турнирларга юбортимай қўйиш ҳеч гап эмасди. Айни пайтда СССР шохмот федерацияси ФИДЕ Кенгашида етакчи роль ўйнади. Шунинг учун ҳам А. Карпов Ленинградда боқулик мактаб ўқувчиларида сеанс ўйинларини бера-ётди, 12 ёшли, спорт усталинига номзод бўлган Гаррининг қаттиқ қаршичилигига учраб, унинг номини иложи борида яширадиган бўлиб қолди. Демак, Карпов ўшанда илк бор шиддат билан ўсиб келаятган Каспаровдан кўраган ва ундан тездор қўтилиш пайига тушган. Бўлмаса, ўша пайтлари СССР шохмот федерациясининг Каспаровни турли найранглар билан

хорижий турнирларга юбормай қўйганликларини нима билан изохлаш мумкин? Йхшиямки, ўша пайтлари Гаррининг бахтига Москвада Гайдар Алиев ишларди. У ёш иштирдори юртдошини қўлидан келгунча шохмот мафиясидан мактубида. Анс ҳолда аҳолининг не кечини Ёлғиз худого маълум эди. Шундай бўлишга қарамай, карповчилар 1983 йили Каспаровни даъвогарлар баҳсининг ярим финалида «дисвалификация» қилишга эришди. Лекин Виктор Корчой мардлик қилди Каспаров билан ўйнаш истагини билдирди. Натигада Лондонда бўлиб ўтган бу ўйин 7-4 ҳисобида Гаррининг ғалабаси билан тугади. Финалда эса у Василий Смысловни 8,5:4,5 ҳисобиде мағлубиятга учратиб «ўлмас Кашей»нинг ўзига рўпара бўлди. Ҳамма маша шуанд кейин бошқарувчи бўлиб, 1984 йилнинг 10 сентябри кунин Москвада бошлангани керак бўлган Карпов — Каспаров ўйинидан бир неча кун олдин ёш даъвогар руҳий таъсир кўрсатиш мақсадида Кампоманес турли хил найранглар ишлатишга бошлади. Улардан бири жаҳон биринчилиги регламентининг бирпаслига ўзгариб қолгани эди. Бундан бўён тож учун кураш ҳар уч йилда эмас, балким ҳар икки йилда ўтказилган бўлиди. Бу билан улар Каспаров ютиб чиққанга ҳам Карповга тўжон яна қайтарлиб олиш имконини яратишди. Бу кучини қўрсатмай қолмади, албатта. Ўйиннинг 9 туридаёқ Карпов 4:0 ҳисобида олдинга чиқиб олди. (Ўйин томонларнинг олтига ғалабасига ўйналаётган — Н. Х.). Кейин қатор дуранилар бўлиб, 27 турда Карпов ҳисобини 5:0 га етказди. Ўшанда ҳамма Каспаровни «кумиб» қўя қолишганди. Лекин у ана шу қийин дам-

ЭЪЛОНЛАР

ХАЛҚЛАР ДУСТИЛИГИ ОРДЕНИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ АГРАР УНИВЕРСИТЕТИ ПРОФЕССОР-ЎҚИТУВИЛАРИНИНГ ЁШ УРИНЛАРИНИ ТЎЛДИРИШ МАҚСАДИДА ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛИНИ БИЛАДИГАН ПРОФЕССОР ВА ЎҚИТУВИЛАР УЧУН КАФЕДРА МУДИРИЛИГИ ВА ЎҚИТУВИЛИК ЛАВОЗИМЛАРИ БУЙИЧА БИТИМ АСОСИДА ТАЛЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

КАФЕДРА МУДИРИ:

Генетика: Ўзбекистон халқлари тарихи; иқтисодиёт назарияси; қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқаришни механизациялаштириш; молия, банк ва баҳо муносабатлари; маданият, иқтисодий психология ва педагогика; агробизнес ва бошқарув; энтомология ва ўсимликларни ялли ҳимоя қилиш.

ПРОФЕССОРЛАР:

Бухгалтерия ҳисоби; генетика (0,5); агробизнес ва бошқарув.

ДОЦЕНТЛАР:

Агрохимия; қишлоқ хўжалик корхоналарида хўжалик фаолиятининг тақлиди; қишлоқ хўжалик ҳайвонлари анатомияси ва физиологияси; бухгалтерия ҳисоби; фуқаро муҳофазаси; генетика; олти риданет; чорвачилик (0,25); ўрмон ва ўрмон мелiorацияси (2); анорганик ва аналитик кимё; қишлоқ хўжалик корхоналарида ишлаб чиқаришни тақлиф қилиш; деҳқончилик; қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқаришни механизациялаштириш; ҳуқуқшунослик (2); қишлоқ хўжалик иқтисодиёти (2); иқтисодий кибаретика; эфиретика; молия, банк ва баҳо муносабатлари (2); ҳисоблаш техникаси (4); сисватунослик; агробизнес; агробизнес ва бошқарув (2); физика; маданият, иқтисодий психология ва педагогика.

ЎҚИТУВИЛАР:

Чет тиллар (ёшларга 4); хисмоний тарбия; фуқаро муҳофазаси.

Таллов мўлақотлари ўтказиш кундан бошлаб бир ой. Шу муқаддмда ёшлар буйица таллов Низоме асосида ҳужжатларни қўйишдан қанчалик топириш керак: Тошкент шаҳри, Халқлар дустлиги ордени Тошкент Аграр университети.

РЕДКОЛ

Австралиянинг юқори сифатли технология жиҳозларини ўртача нархларда етказиб берувчи етакчи фирма қўйидагиларни тақлиф қилади:

— пиво ишлаб чиқарувчи линиялар;
— йирини моллар ва чўчаларни сўйиш линиялари;
— сут маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи линиялар;
— нартолшадан чиқарув тайёрловчи линиялар;
— мувоҳхоналар;
— музлатишчи оморлар;
— шист ишлаб чиқарувчи линиялар.

Фирма буюртмачининг истагани биноан турли ишлаб чиқариш технологияси жиҳозларини етказиб беради. Жиҳозларнинг нархига шед-монтаж, мутахассисларнинг ўқитиш, сервис хизмати (2 йиллик эҳтиёт қисмлар) кирди.

Технология линиялари ва жиҳозлар учун аркин муомаладани эълонотда ҳақ қўлланади.

«РЭДКОЛ» фирмаси маҳсулотларининг намуналари (проспектлар) билан Австралия фирмасининг манфаатларини ўзбек бозорига ҳавола этаётган «Мирза-Анвар ЛТД» фирмасида танишиш мумкин.

Бизнинг маълими: 700100, Тошкент, Генерал Карпов кўчаси, 7.

Телефон: 55-44-18, 55-38-29.

Телекс: 118143.

Факс: 55-38-17.

СИЗНИ КУТАМИЗ!

АҲОЛИ ЭЪТИВОРИГА!

Ўзбекистон Республикаси Давлат сугурта бош бошқармаси хабар қиладики, 1993 йил 1 августидан бошлаб Сиз йўл чипталарини сотиб олар экансиз, давлатлараро, вилоятлараро ва масофаси 50 километрдан ошқ бўлган вилоят ичидаги масофада қатновчи тайёра, поезд ва автобустга чиқишингиздан бошлаб 500 минг сўмга сугурта қилинган ҳисобланса.

ЎЗДАВСУГУРТА БОШ БОШҚАРМАСИ.

ДИККАТИ

1993 йил 13 августдан 22 августгача «Ўзэкспомарназ» Республика савдо-қўлғазма маркази 5-павилионда (собиқ ВДНХ) Эрон Ислон Жумҳурияти 40 етакчи фирмаларининг 1-Тошкент савдо-саноат қўлғазмаси бўлиб ўтади.

Иш соатлари: 10.00 дан 18.00 гача.

Манзилгоҳимиз: Амир Темур кўчаси, 107-уй.

ЭНГ АРЗОН НАРХДА

«Тошкент» муҳандислик маркази «ВОДРОҚ» (ВОДРОҚ) жўхори қовургич аппаратини тақлиф этади.

Фақат бизнинг аппаратларга қилган харажатларингизни 1—2 ойда чиқариб оласиз.

Телефонлар: 50-03-85, 50-05-90.

Манзилимиз: Тошкент, Фарҳод кўчаси, 10-а уй. (Жанубий вокзал олдида, «Гипролес» лойиҳа ишти туги).

● МАНЗИЛИМIZ:

700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 10-уй.

Навбатчи муҳаррир — С. Муҳиддинов, навбатчи — М. Холматов.

ФУТБОЛ

«В И Т Е С С»

(АРНЕМ) —

ЎЗБЕКИСТОНГА КЕЛЯПТИ!

Маълумки, шу йил июнь ойида Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов Нидерландлар Қироллиги ҳукуматининг тақлифига буюрган бу мамлакатга расмий таъриф буюрган эди. Бу савфр чоғида икки мамлакат ўртасида иқтисодий, савдо, илм-фан, маданият, таълим, доқочилик, соғлиқни сақлаш ва алоқа соҳаларида ҳамкорлик қилишга келишиб олинганди. Албатта, спорт ҳам бу келишувлардан чотда қолмади.

Музликлар Голландиянинг футбол оламида қандай кучга эга эканлигини шу мамлакатда қамол топган футбол «юлдуз»лари Гуллит, Ван Бастен, Райкард, Беркшпир орқали яқини билишди. Газетамизда анвал хабар қилганимиздек, Ўзбекистонга шу мамлакатнинг кучли жамоаларидан бири — Арнемнинг «Витесс» жамоаси таъриф буюряпти. «Витесс» Голландияда бутун Европа ва жаҳонга таниқли бўлган «Аякс», «Эйндховен», «Фейеноорд» жамоалари қатори кучли ҳисобланади. «Витесс» Европа кубокларида муваффақиятли қатнашиб келган. Бу йил улар УЕФА кубоғи учун кураш олиб боради. Дастлабки рақиб «Норвич» (Англия). Тошкентда «Витесс» иккита ўртоқлик учрашуви ўтказилади. 17 май кунин «Пахтакор» марши майлонга тушса, 19 май кунин Миллий терма жамоамиз билан куч синашади. Кейинги ўйинида халқаро миқёсдаги бундай йирин футбол учрашувини юртдошларимиз

қўришмаган эди. «Пахтатор» ўйингоҳи маъмурияни ҳам ушбу учрашувга тайёргарликни бошлаб юборди. Етминчи йиллардагидек футбол шинавандалари Жинзаҳдан, Сирдарёдан, Тошкент вилояти ва айниқса футболсевар водийдан махсус, буюртма автобусларда гуррос-гуррос келиб қўлишса не ажаб, ўйингоҳга жамоа бўлиб келишга буюртмаларни қозирдан бошлаб бериб қўйверишингиз мумкин.

Ўзбекистон миллий терма жамоаси мурабийлари ушбу учрашувда иштирок этадиган футболчиларимизни маълум қилди. А. Тихонов, А. Дурисов, Р. Дурисов, Р. Бозоров, Р. Абдуллаев (ҳаммаси «Нефти» да); П. Бутало, Ф. Магомедов, М. Қосимов, А. Маъруфалиев, И. Шарипов, Н. Ҳасанов, Ш. Мақсудов («Пахтатор»); М. Отажонов, Е. Ералиев («Сўғдиёна»); У. Рўзимов, В. Келдиев, С. Турсунов, Қ. Абдуқодиров («Нарваҳор»); А. Абдураимов (МХСК); Ф. Мамасоидов («Атласчи»); Б. Оллониёзов («Орол»); О. Тиллаев («Нуррафшон»).

Бош мураббий — Р. Акбаров, мураббий — В. Суюнов.

Ҳар иккала учрашув кеч соат 18.00 да бошланади. Ўйинлардан тушган маблағ футболни тараққий эттириш республика жамаганасига ўтказилади.

Р. ЖУМАЕВ.

• Соғлом авлод учун

БОЛАЛАР ҚУВОНЧИ— ОТА-ОНАЛАР ҚУВОНЧИ

Денгиз сатҳидан 2224 метр балиндикка жойлашган Камчик довозининг келиб ўтуви Тошкент — Қўқон йўлидан юргансизми? Шу пуриқор довоз этагиде, кўмақчи арчалар буталар билан қўришган тоғлар бағрида, сўлим Охангарон дарёсининг бўйида И. В. Стрельцов номли болалар соғломлаштириш оромгоҳи бор. Бу ерда айни кунларда Ўзбекистон

автомобиль транспорти давлат акционерлик корпорацияси ишчи-хизматчиларининг 800 нафардан энг фарзандлари ёғи таътили қўнилли ўтказмоқдалар. Улар меҳрибон на билагон тарбиячилари раҳбарлигида сайру саёҳатга чиқиб, она-Ватан табиатини ўрганимоқдалар, турли тўғарақларда билим ва кўникмаларини оширмоқдалар, спорт майдонлари ва сув ҳавзаларида

эса жисмонан чиникёттирлар. Биз фарзандларимизнинг ёз мобайнида мириниб дам олишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бердик, — дейди «Ташкент» концерни бошқарувчиси Раис Валижон Исмоилов. — Негаки, биринчидан, бугунги ёш авлоди — бизнинг келажигимиз, улар баркамол бўлиб ўсиб-ўлғайишлари керак, иккинчидан, болалар қў-

вончи — ота-оналар қувончи. Ўғил-қизлари тақдирдан хотиржам бўлган ҳайдовчиларимиз шу нақарда кундузда гайрат-шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

А. МАМАДИНОВ.

СУРАТЛАРДА: оромгоҳда ёғи таътили кўноқ ўтказётган болалар ҳаётидан лавҳалар.

Муаллиф олган суратлар.

Бош муҳаррир: Анвар ЖУРАБОВ

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ:

Абдуваҳид ВОЯҚУЗНОВ, Эмиргал ВОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эриш ВОҲИДОВ, Миррақмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУХИДДИНОВ, Лева ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРОВА, Қўлақмад РИЗАЕВ, Ален-сендр ТЮРИКОВ, (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯХШЕВ, Пиримқўл ҚОДИРОВ, Мўхаммадхон ҚОРАБОВ, Сандахор ҚУЛОМОВ.

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси
Олий Кенгаши Раёсати
ва Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси.

ХАЛҚ СЎЗИ

НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:

маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25;
Индекс: 64608.

خات
سوزگ